

Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра германських мов і зарубіжної літератури

Дипломна робота
магістра

з теми: «ЖАНРОВІ МОДИФІКАЦІЇ РОМАНУ
В ТВОРЧОСТІ ПІТЕРА АКРОЙДА
(на матеріалі творів «Лондон. Біографія» і «Процес Елізабет Крі»)»

Виконав: магістрант групи Ang1-M18
спеціальності 014 Середня освіта
Мова та література (англійська)*
Доманський Олег Андрійович

Керівник: Лаврова А.О., кандидат
філологічних наук, доцент

Рецензент: доктор філологічних наук,
професор, зав кафедри історії
української літератури і
компаративістики Рарицький О.А.

Кам'янець-Подільський – 2019 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. БІОГРАФІЧНИЙ ЖАНР В АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ XX СТ.	8
1.1. Біографія як літературний жанр.....	8
1.2. Традиції жанру біографії в англійській літературі.....	10
1.3. Літературна біографія в сучасній англійській прозі.....	14
1.4. Літературна біографія як жанр у творчості Пітера Акройда.....	17
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I.....	20
РОЗДІЛ II. РОМАН-БІОГРАФІЯ П. АКРОЙДА «ЛОНДОН»	22
2.1. Лондон у творчості Пітера Акройда та його попередників.....	22
2.2. Жанрова специфіка твору Акройда «Лондон. Біографія».....	39
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II.....	46
РОЗДІЛ III. «ПРОЦЕС ЕЛІЗАБЕТ КРІ» І ЖАНР ДЕТЕКТИВУ.....	48
3.1. Детектив як жанрова традиція в англійській літературі.....	48
3.2. Жанрова специфіка детективу в добу постмодерну.....	53
3.3. Тема бібліотеки як моделі Всесвіту.....	61
3.4. Роль і значення бібліотеки Британського Музею в романі.....	64
3.5. Інтертекстуальна гра в романі.....	67
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III.....	74
ВИСНОВКИ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81

ВСТУП

Ім'я Пітера Акройда сприймається на його батьківщині та й у світі в одному ряду з такими відомими британськими письменниками, як Джуліан Барнс та Іен Мак'юен. Плодовитіший за своїх сучасників, Акройд завоював широку популярність в читачів і користується визнанням критиків у якості провідного представника англійського постмодернізму.

Дослідники не могли пройти повз того очевидного факту, що місцем дії переважної більшості творів Акройда є його рідний Лондон, отже жодна з монографій про письменника не цитує його слова про те, що він бачить себе нащадком давньої традиції «лондонських візіонерів». У англомовній критиці творчість Акройда розроблено вельми ґрунтовно. Зарубіжних дослідників творчості письменника умовно можна поділити на дві групи. Перша (Р. Бредфорд, А. Лі, Б. Макхейл) вважає Акройда постмодерністом і вичленовує характерні для постмодерну риси його письменницької манери. Друга, нечисленна, але саме для нашого дослідження більш значуща, шукає пояснення специфіки творчості Акройда у його приналежності до особливої традиції англійської літератури – до традиції «лондонського візіонерства».

Критична рецепція творів Акройда розпочиналася у рамках теорії поетики постмодернізму. Перша монографія, присвячена творчості письменника, належить італійській дослідниці Лаурі Джіованеллі і побачила світ 1996 року. У монографії аналізуються принципи наративу, експерименти з часом, а також метанаративи романів Акройда.

С'юзен Онегі аналізує ставлення Акройда до англійської католицької культурної традиції, до історії і Лондона. Дослідниця підтверджує положення Акройда як одного з провідних письменників, що працюють у жанрі історичної мета прози. Відзначаючи, що романи Акройда відповідають усім критеріям історіографічної прози, висунутим Ліндою Хатчен, Онега звертає

увагу на його специфічну манеру: зв'язок міфу, магії і терапрози у його романах.

Укко Ханнінен розглядає проблему інтертекстуальності в творчості Акройда. Згідно з його висновками, у своїх романах Акройд переписує літературну історію Великої Британії, використовуючи тексти попередників як матеріал для своїх книг. На матеріалі роману «Процес Елізабет Крі» У. Ханнінен демонструє, що Акройд пориває з літературним реалізмом, розвінчуючи його як міф і умовність, а також викриває конвенціональну природу понять «історична правда» і «романтична оригінальність».

У книзі «Пітер Акройд: абсурдний і заплутаний текст» Дж. Гібсон і Дж. Вулфрі за допомогою постструктуралістської реконструкції підкреслюють навмисне використання палімпсесту, пастіша, пародії, інтертекстуальної референтності в романах Акройда. Значна частина монографії присвячена дослідженню авторського стилю в романах письменника, зокрема, у романі «Процес Елізабет Крі». Автори доходять висновку, що образ Лондона виявляється надзвичайно багатограним, адже є нічим іншим, як основою, яка звучить голосами, текстами, відгомонам самого себе.

Досліджуючи роман «Процес Елізабет Крі», Сільвія Мергенталь звертає увагу на ті просторові пункти, «вузли» британської столиці, де порушується звичний плін часу.

Жан-Мішель Ганто здійснює дослідження метафоричних елементів, які підкреслюють гетерогенність Лондона у книзі «Лондон. Біографія».

У вітчизняній критиці творчість Акройда досліджується переважно з позицій постмодернізму (В. Струков, Н. Соловйова, Ю. Райнеке, О. Наумова та ін.).

Актуальність дослідження. Жанр, як зауважував М.М. Бахтін, – «представник творчої пам'яті в процесі літературного розвитку» [с. 142]. Він є носієм смислу, що закріплений у типовій (усталеній, інваріантній) структурі

твору. Ось чому виходити поетика має саме з жанру. На жаль, вивченню саме поетики літературних жанрів, особливо – теоретичному, до цих пір приділялося недостатньо уваги. Інколи вважають, що Новітньому ентропією жанру. Сучасні дослідники, бува, відмовляються від спеціальних і тим більш систематичних характеристик епічних, ліричних і драматичних жанрів. З нашої точки зору, існує надзвичайна потреба у співвіднесених одна з одною (системних) характеристиках «змістових» структур літературних жанрів.

Вивчення жанрів, що почалося з Аристотеля і супроводжувалося численними спробами теоретичного осмислення самого поняття, зайняло близько двох з половиною тисячоліть. І незважаючи на це, категорія жанру багато у чому залишається непроясненою. Цим і обумовлюється вибір теми нашого дослідження і його актуальність.

Високий попит на романи Акройда, а також зростаюча популярність досліджень репрезентації урбаністичного простору в літературному творі також обумовлюють актуальність магістерської роботи. Незважаючи на те, що існують спеціальні дослідження, які аналізують функції образу англійської столиці в одному чи декількох романах письменника, ми робимо спробу розглянути образ Лондона як своєрідний ключ до еволюції Акройда-романіста.

Теоретико-методологічною базою слугують класичні літературознавчі праці з теорії жанру (М.М. Бахтіна, В.Є. Халізева, С.С. Аверінцева, Н.Д. Тамарченка, Г.Д. Гачева, Ц. Тодорова, Е. Леммерта, Е. Штайгера тощо), аналізу художнього простору літературного твору і поетиці міста в літературі (М.М. Бахтіна, Ю.М. Лотмана, В.М. Топорова) і з постмодернізму (Ф. Джеймісона, Л. Хатчен та ін.). У роботі застосовується сукупність методів змістово-формального аналізу художнього тексту, жанровий аналіз, діахронічний метод.

Матеріал дослідження обмежений історико-документальним твором «Лондон. Біографія» і романом «Процес Елізабет Крі». У період зрілої

творчості письменника образ британської столиці завершує своє формування, що знаходить найповніший вираз у романі «Процес Елізабет Крі». Роман обрано нами в якості найкращого, з нашої точки зору, зразка історичного детективу, в якому образ Лондона відіграє значущу роль.

Об'єктом нашого дослідження є художні твори Пітера Акройда «Лондон. Біографія» і «Процес Елізабет Крі».

Предмет дослідження – жанрова специфіка і жанрові модифікації творів Акройда.

Мета магістерської дипломної роботи – дослідити жанрову своєрідність творів Пітера Акройда, проаналізувати інтертекстуальні зв'язки та розглянути концепт «світ як текст» у жанрових формах біографії та детективу.

Для досягнення мети були поставлені наступні **завдання**:

- охарактеризувати специфіку жанрів біографії та детективу ;
- дослідити явище інтертекстуальності та виявити його основні функції;
- дослідити концепт «світ як текст»;
- розглянути місце Лондона в творчості Акройда;
- зробити висновки на базі проведеного дослідження.

Предмет дослідження – жанрова специфіка біографії та детективу в добу постмодерну.

Об'єкт дослідження – роман Пітера Акройда «Процес Елізабет Крі» і твір «Лондон. Біографія».

Наукова новизна проведеного дослідження визначається відсутністю активних досліджень творчості Акройда, а саме місця та ролі жанрових модифікацій і інтертекстуальних зв'язків у романах. **Практичне значення** роботи полягає в можливості подальшого використання матеріалу даного дослідження в нормативних курсах з літературознавства і світової літератури, а також вибіркової дисципліни «Тенденції розвитку жанрів у

новітній зарубіжній літературі». Вивчення проблем жанру та інтертекстуальності є актуальними питаннями сучасного літературознавства.

Апробація результатів дослідження. Основні тези роботи були представлені на звітній науковій конференції студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у 2018 році та на засіданнях наукового гуртка. За результатами дослідження надруковано статтю у збірнику наукових праць студентів і магістрантів.

Структура дипломної роботи. Дипломна магістерська робота обсягом 87 сторінок складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків та списку використаних джерел, що налічує 84 позиції.

ВИСНОВКИ

У ході роботи над темою «Лондон в творчості Пітера Акройда» ми дійшли наступних висновків:

1. На сучасному етапі розвитку літературознавства простежується науковий інтерес до питань трансформації жанру біографії. У жанрі сучасного англійського біографічного роману маємо очевидну зміну художньої парадигми, творчого методу, що термінологічно зафіксовано у терміні «історіографічний метароман». Одне з провідних місць в літературному процесі цей жанр посідає в творчості сучасного англійського письменника Пітера Акройда. Акройд вперше написав біографію міста – роман «Лондон. Біографія». У класичному розумінні біографія являє собою «життєпис», тобто опис і аналіз хронологічно вибудованих подій життя героя. В даному творі Акройд дотримується в загальних рисах хронології викладу історичних подій, випереджаючи розповідь зведеною хронологічною таблицею, але активно використовує прийоми проспекції і ретроспекції.
2. Феномен історії міста як біографії у творчості англійського прозаїка виник під впливом постмодерністської естетики. Постмодернізм стирає межі між суб'єктом і об'єктом творчості, а тому гранично, здавалося б, об'єктивна даність міста набуває рис незавершеності, суб'єктивності, властиві окремій людській особистості. Акройд звернувся до жанру біографії міста, бо для нього принципово важливо особисте осмислення, «переживання» міста як події.
3. Пітер Акройд, безсумнівно, один з головних сучасних літописців Лондона, і, можливо, найкращий з тих, хто зосереджується на неминучих, але часто неоднозначних стосунках між історичними та літературними уявленнями про місто. В усіх «лондонських» творах Акройд намагається дослідити інтертекстуальний і дискурсивний характер міста протягом свого розвитку. Таким чином, його

історичний та літературний Лондон існує у гармонії окремих текстів і голосів у рамках некогерентної поліфонії його дискурсивного розташування.

4. Найважливішим аспектом Лондона Акройда є його переконання, що існують області, в межах міста, які підкоряються своєрідним тимчасовим і особливим умовам, внаслідок яких вони зберігають певний дух місця, який постійно впливає як на події, що відбуваються в цих областях, так і на життя їхніх мешканців. Таким чином, протягом століть, ці райони були місцями подібних заходів і подій і стали свідками повторного процесу історії, яка повторювалася. Це ніби ці області були зачаровані деякими напівзабутими, атавістичними силами, силу яких, проте, ніколи не слід недооцінювати.
5. Лондон історичних романів Акройда є захоплюючою сумішшю реалістичного і вигаданого. Для Акройда найбільш привабливим аспектом міста є його мінливість й універсальність; його Лондон завжди невіддільний від його мешканців, його часткова природа викликана тим, що він був сформований з нескінченного числа людських долі.
6. Реальні історичні постаті з його науково-популярних робіт стають героями його вигаданих оповідань, факти про їх життя змішані з продуманими діями; в той час як в одному романі ці персонажі з'являються фізично, в інших їх роль перетворюється на вплив, через деякі текстів, які вони написали; багато історичних частин міста з'явилися спочатку в романі «Лондон: Біографія», а потім як оточення для часто похмурих і загадкових подій його історичних романів. У результаті, розрив між минулим і сьогоденням стає ближчим і минуле переписується у новому контексті.

7. В постмодерністській літературі детектив частіше за все не виступає як самостійний жанр, зближуючись з іншими жанровими різновидами роману і виконуючи функцію сюжетної організації оповіді, що зрештою розмиває саму структуру детективного сюжету. За допомогою детективу постмодерністський автор здійснює гру з читачем, даючи неправдиву можливість сприймати твір як «легку масову літературу». В постмодерністському детективі багато функцій, пов'язаних з розслідуванням в творі, делегуються читачеві, який стає єдиним «справжнім» слідчим, в той час як «неправдивий» залишається «діяти в тексті» або ж виявляється злочинцем.
8. Роман «Процес Елізабет Крі» можна віднести до жанру детективу. Цей роман має специфічну побудову сюжету – злочин, здійснений в минулому, розслідується в теперішньому. Також у цьому романі немає традиційної фігури слідчого, яка б вела за собою читача, що притаманне більшості детективів. Присутні всі ознаки детективного розслідування: поліцейські допитуються можливих свідків, роблять записи, з'являються підозрювані.
9. Використання жанрової стратегії детективу в творчості П. Акройда є закономірним результатом пильної уваги автора до національної літератури і культурної традиції.
10. Принцип енциклопедичності є для творчості постмодерністів наріжним. Автор, з одного боку, ніби прагне вразити свого читача власною ерудицією, а з другого – презентувати складне, незрозуміле, таємне у формі детективу. В цьому виявляється не тільки загальна установка на інтертекстуальність, але і на такий близький для усієї постмодерністської парадигми пастиш.
11. Бібліотека у романі Акройда розглядається як простір, що організовує смисл. Втілення основної інтриги роману полягає у

блуканні в лабіринті-бібліотеці. Бібліотека Британського музею постає як втілення концепції «світ як текст».

12. Для Акройда Лондон – це живий організм, вічно мінливий, але незмінний по суті, величезний, але немислимий без найменшої деталі, що живе сьогоднішнім днем, але ніколи не забуває своєї багатовікової історії. Його цікавить текст «нормального», повсякденного мегаполісу, який розширює поняття прогулянки містом до метафори читання. Під «читанням» розуміється інтерпретація візуального тексту міста. Акройд уподібнює місто Лондон тексту, а прогулянки ним – процесу читання.
13. У своїх романах Акройд зближує часи, стирає їх межі, спресовує в одній миті інтенсивного переживання, в повторюваних подіях, в особах двійників. При цьому минуле – це світ культури, створених художниками прототипів і самих цих творців, маски яких приміряє на себе Акройд, підтверджуючи тим самим відносну вторинність, «пародійність» свого мистецтва.
14. В Пітера Акройда різні постмодерністські ідеї і прийоми поєднуються з традиційними оповідальними принципами, з соціальною стурбованістю і конкретно-історичним обґрунтуванням подій. Його вважають чи не основним майстром стилізацій під вікторіанський Лондон, де інтелектуальні ребуси переплетені з хорошою детективною інтригою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абилова Ф. А. Жанровое своеобразие романа П. Акройда «Лондонские сочинители». *Литература XX века: итоги и перспективы изучения. Материалы Седьмых Андреевских чтений / Под ред. Н.Т. Пахсарьян.* Москва, 2009. С. 304-314.
2. Аверинцев С.С. Историческая подвижность категории жанра: опыт периодизации. *Аверинцев С.С. Риторика и истоки европейской литературной традиции.* Москва : Школа «Языки русской культуры», 1996. С. 101-115.
3. Акرويد П. Лондон – это навязчивый пейзаж моего воображения. URL : http://www.ng.ru/ng_exlibris/2001-03-29/1_bug.html
4. Акرويد П. Лондон: Биография / Пер. с англ. В. Бабкова, Л. Мотылева. Москва : Изд- во Ольги Морозовой, 2005. 896 с.
5. Акرويد П. Процесс Элизабет Кри / пер. с англ. Л.Ю. Мотылева. *Иностранная литература. 1997. №5.* С. 5-123.
6. Арнольд И.В. Проблемы интертекстуальности. *Вестник С-ПбУ. Сер. 2. Вып. 4. Санкт-Петербург, 1992.* С.53-59.
7. Бандровська О. Т. Наративні стратегії в сучасному англійському біографічному романі. *Функціонування літератури у культурному контексті епохи: міжнарод. конф., 6-7 січ. 2003р. : матеріали.* Дніпропетровськ, 2003. С. 312-313.
8. Бандровська О. Трансформації біографічного жанру у творчості Пітера Акройда. URL : http://www.anthropos.lnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2395/1/127-137_pdf
9. Барт Р. Вибрані роботи. Семіотика. Поетика. Київ : Наукова думка, 1978. 616 с.
10. Бахтин М. Эпос и роман. Санкт-Петербург : Азбука, 2000. 304 с.

11. Біловус Л. Теорія інтертекстуальності: становлення понять, тлумачення термінів, систематика. Тернопіль : Стародубець, 2003. 36 с.
12. Бредбері М. Британський роман нового часу. Київ : Ксенія Сладкевич, 2011. 480 с.
13. Васютина Н. К. Город будущего в романе Питера Акройда «Повесть о Платоне». *Известия Уральского ун-та. Екатеринбург. 2004. № 33.* С. 122-128.
14. Веснина Б. Питер Акرويد. URL : <https://fantlab.ru/autor5503>
15. Винокур Г. О. Биография и культура. Москва : ЛКИ, 2007. 97 с.
16. Вольский Н.Н. Легкое чтение : Работы по теории и истории детективного жанра. Новосибирск : Книжное изд-во, 2006. 126 с.
17. Джумайло, О.А. За границами игры : Английский постмодернистский роман : 1980-2000. URL : <http://magazines.russ.ru/voplit/2007/5/dzh2.html>
18. Энциклопедический словарь английской литературы XX века / отв. ред. А.П. Саруханян. Москва : Наука, 2005. 514с.
19. Ибрагимова Х. Биографический жанр в английской литературе XX века (на материале романа-биографии Питера Акройда «Лондон»). *Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Симферополь, 2013. Том 26 (65), №1, ч. 1.* С. 132-134.
20. Ильин И.П. Интертекстуальность. Москва : Интрада, 1996. 217 с.
21. Колесник Г. Л. Біографія Лондона в творчості Пітера Акройда. *Вісник Київського лінгвістичного університету. 2003. Серія Філологія. Т. 6. № 2.* С. 186–190.
22. Кестхейи Т. Анатомия детектива. Будапешт : Корвина, 1989. 261 с.
23. Киреева Н.В. Постмодернизм в зарубежной литературе. Москва : Флинта, 2004. 367 с.

24. Крістева Ю. Семіотика. Київ : Знання, 2000. 218 с.
25. Лейдерман Н. Жанровые идеи М.М. Бахтина. *Zagadnienia Rodzaiow Literackich. XXIV. Z. 1 (46)*. Lodz, 1981. S. 67-85.
26. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. Київ : ВЦ «Академія», 1997. 752 с.
27. Лозинская Е.В. Жанр. *Западное литературоведение XX века : Энциклопедия*. Москва : Intrada, 2004. С. 145-148.
28. Лотман Ю.М. Выход из лабиринта. *Эко У. Имя розы*. Москва : Книжная Палата, 1989. С. 468-481.
29. Лотман Ю.М. Город и время. *Метафизика Петербурга / отв. ред. Л. Морева*. Санкт-Петербург : Эйдос, 2013. С. 84-94.
30. Можейко М.А. Постмодернизм. *Постмодернизм : Энциклопедия*. Минск : Интерпрессервис; Книжный Дом, 2001. С. 212-216.
31. Мотылев Л. Акройд Питер. Биография Лондона. *Иностранная литература*. 2002. № 10. URL : <http://magazines.russ.ru/inostran/2002/10/akr.html>
32. Наринская А. Течет река Темза. *КоммерсантЪ-Weekend*. 2009. 15 мая. URL : <http://bigbook.ru/articles/detail.php?ID=6908>
33. Нестерова В.Н. Лондон и проблема памяти города. *Великобритания в европейском культурном контексте : Сб. статей*. Нижний Новгород, 2000. 156 с.
34. Нямцу А. Н. Поэтика традиционных сюжетов. Черновцы : Рута, 1999. 176 с.
35. Петросова Е. Г. Концепция «английскости» в современном постмодернистском романе (Г. Свифт, П. Акройд) : *автореферат диссертации на соискание ученой степени канд. филологических наук*. Москва, 2005. 23 с.
36. Петрусь О. В. Деконструкція біографічного канону в романах Пітера Акройда. URL :

<http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/movoznavtvo/2008/80-67-16.pdf>

37. Петрусь О. В. Гра з жанром як наративний засіб у дослідженні „Лондон. Біографія” Пітера Акройда. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія: Філологічні науки*. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2007. С. 75-78.
38. Питер Акرويد. URL : <https://www.livelib.ru/author/11748>
39. Поспелов Г.Н. Вопросы методологии и поэтики. Москва : Издательство МГУ, 1983. 336 с.
40. Постмодернизм : Энциклопедия / Сост. А. Грицанов, М. Можейко. URL : www.infoliolib.info/philos/postmod/index.html
41. Пронин В.А. Теория литературных жанров. Москва : Изд-во МГУП, 1999. 196 с.
42. Савенко І. Л. Жанрово-стильові особливості біографічного роману-пошуку. URL : http://revolution.allbest.ru/literature/00310513_0.html
43. Смирнов И.П. Олитературирование времени : (Гипо)теория литературных жанров. Санкт-Петербург : Издательство РХГА, 2008. С. 3-52.
44. Сойя Э. Как писать о городе с точки зрения пространства? *Логос : Журнал по философии и прагматике культуры*. 2008. №3 (66). С. 130-140.
45. Солодуб Ю.П. Интертекстуальність як лінгвістична проблема. *Філологічні науки*. 2000. № 2. С. 51-57.
46. Струков В.В. Художественное своеобразие романов Питера Акройда (к проблеме британского постмодернизма). Воронеж : Изд-во ВГУ, 2000. 267 с.
47. Теория литературных жанров / под ред. Н.Д. Тмарченко. Москва : Издательский центр «Академия», 2012. 256 с.

48. Тодоров Ц. Походження жанрів. *Тодоров Ц. Поняття літератури та інші есе*. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. С. 22-39.
49. Топоров В. Н. Петребургский текст русской литературы : Избранные труды. Санкт-Петербург : Искусство-СПБ, 2003. 616 с.
50. Ушакова Е. В. Эволюция английской биографии творческой личности: от модернизма к постмодернизму. Глазов : ГГПИ, 2007. 140 с.
51. Фатеева Н.А. Интертекстуальність і її функції в художньому дискурсі. *Вісник АН України. Сер. Літератури і мови*. 1997. № 5 (Т. 6). С. 12-21.
52. Фрейденберг О.М. Поэтика сюжета и жанра. Москва : Лабиринт, 1997. 448 с.
53. Хабибуллина Л.Ф. Игра как сюжетобразующий фактор в романе Питера Акройда «Процесс Элизабет Кри». *Литература Великобритании в европейском культурном контексте*. Нижний Новгород : Изд-во «Волга», 2000. С. 154–159.
54. Хализев В.Е. Теория литературы. Москва : Высшая школа, 1999. 398 с.
55. Шубин Л. А. Поиски смысла отдельного и общего существования. Москва : Советский писатель, 1987. 155 с.
56. (Re-)mapping London : Visions of the Metropolis in the Contemporary Novel in English / Ed. by V. Guignery, F. Gallix. London : Publibook, 2008. 246 p.
57. Ackroyd P. Chatterton. New York : Grove Press, 1987. 237 p.
58. Ackroyd P. Dan Leno and the Limehouse Golem. London : Vintage, 1994. 356 p.
59. Ackroyd P. The Clerkenwell Tales. Chatham : Quality Paperbacks Direct, 2003. 236 p.

60. Ackroyd P. *The Collection* / Ed. And with an Introduction by Th. Wright. London: Vintage, 2002. 465 p.
61. Ackroyd P. *Hawksmoor*. London : Penguin Books, 1993. 362 p.
62. Ackroyd P. *London : The Biography*. New York : Anchor Books, 2003. 638 p.
63. Ackroyd P. *The Lambs of London*. London : Vintage, 2003. 372 p.
64. Appleyard B. A superb biography which redefines the form and should silence us all Text. *Literary review*. 1990. Pp. 6-10.
65. Bradbury M. The cities of modernism. *Modernism / ed. by M. Bradbury, J. McFarlane*. London : Penguin, 1976. P. 96-104.
66. Bradbury M. *The Modern British Novel*. London : Penguin Books, 1994. 436 p.
67. Coverley M. *London Writing*. Harpenden : Pocket Essentials, 2005. 59 p.
68. Cunningham I. *A Reader's Guide to Writers' London*. London : Prion Books, 2001. 242 p.
69. English J.F. *A Concise Companion to Contemporary British Fiction*. Oxford : Blackwell Publishing, 2006. 182 p.
70. Gibson J., Wolfreys J. *Peter Ackroyd : The Ludic and Labyrinthine Text*. N.Y., 2000. 324 p.
71. Hutcheon L. *A Poetics of Postmodernism* . London : Routledge, 1992. 123 p.
72. Hutcheon L. *Historiographic Metafiction. Parody and Intertextuality of History/* Linda Hutcheon. URL : <https://tspace.library.utoronto.ca/bitstream/1807/10252/1/TSpace0167.pdf>
73. Hutcheon L. *Historiographic Metafiction* : ‘The Pastime of Past time’. URL : <http://en.netlog.com/swin32/blog/blogid=834779>
74. Lämmert E. *Bauformen des Erzählens. Uveränderte Aufl.* Stuttgart, 1991. S. 3-16.

75. London in Literature : Visionary Mappings of the Metropolis / Ed. by S. Onega, J. Stotesbury. Heidelberg : University of Heidelberg Press, 2002. 468 p.
76. Lynch K. The Image of the City. Harvard : Harvard University press, 2000. 186 p.
77. Moss S. City of Words. URL : <http://www.theguardian.com/books/2000/oct/17/peterackroyd>
78. Onega S. Metafiction and Myth in the Novels of Peter Ackroyd. Columbia : Camden House, 1999. 196 p.
79. Onega S. Peter Ackroyd. Plymouth : Northcote House, 1998. 146 p.
80. Peter Ackroyd. URL : <http://www.londonlibrary.co.uk/84-long-quotations/1415-peter-ackroyd>
81. Peter Ackroyd. The Englishness of English Literature. The Collection. Journalism, re-views, essays, short stories, lectures / ed. by T.Wright. London, 2001. 465 p.
82. Pitchford N. Tactical readings. Feminist Postmodernism in the Novels of Kathy Acken and Angela Carter. Lewisburg : Bucknell University Press, 2002. 233 p.
83. Schütze A. "I think after More I will do Turner and then I will probably do Shakespeare" : An Interview with Peter Ackroyd. URL : http://webdoc.gwdg.de/edoc/ia/eese/articles/schuetze/8_95.html
84. Staiger E. Grundbegriffe der Poetik. *Auflage*. Zürich und Freiburg, 1968. S. 8-11.